

VANTAAN KAUPUNKI
VANDA STAD

KIERTOKULKU

Leinelän taiteen yleissuunnitelma yleisille alueille

vesa-pekka rannikko 12.11.2008

Leinelän taiteen yleissuunnitelma yleisille alueille

perusteet

Taiteen suunnitelmassa alueelle sijoittuvat taideteokset muodostavat julkisesta tilasta yksityisiin tiloihin jatkuvan teemallisesti yhtenäisen kokonaisuuden. Määriteltyihin taiteen paikkoihin asettuvien teosten lisäksi alueelle tulee fragmentaarisia elementtejä sisältäviä teoksia, jotka leviävät koko asuinalueelle. Taiteen teeman ja sijoittelun kautta pyritään Leinelän aluetta yhtenäistämään ja merkitsemään sitä omaleimaiseksi.

Yleiset alueet toimivat kehyksenä korttelialueiden teoksille. Taiteilijat, jotka työskentelevät korttelialueilla pyydetään ottamaan yleisen alueen taiteen teema huomioon.

Taiteen suunnitelma on tehty yhteistyössä aluetta suunnittelevien tahojen kanssa ja sen lähtökohtana on ollut Leinelän alueen lähiympäristösuunnitelma. Taiteen yleissuunnitelman lisäksi ao. tahot (Leinelän Kehitys Oy, Vantaan kaupungin tahot) ovat valmistelleet Leinelän alueen taiteen toteutumista perustamalla Leinelän tila- ja taide-yhteistyöryhmän. Yhteistyöryhmä on laatinut erillisen taiteen ohjelman edistämään taiteen varsinaista toteutumista korttelialueilla ja julkisilla alueilla.

kiertokulku

Leinelän alueen taidetta hahmottava ajatus on kiertokulku. Tämän teeman kautta rinnastuvat ihmisten syklit ympäröivän luonnon kiertokulkuihin. Kiertokulku sanana sisältää liikkeen, syklisyyden ja toistuvuuden ajatuksen. Teema viittaa luonnon kautta vuodenaikoihin ja elämän kiertokulun teemoihin, mutta myös asuinalueen kokonaisuuden kiertokulkuun: ihmisten, ja rakennusten muuntumiseen eri syklien kautta toiseksi. Kiertokulun teema näkyy myös kierrättämisen näkökulmassa taiteessa.

Taiteen teema näkyy teosten sisällössä, muodossa sekä sijoittelussa. Pyrkimys on, että alueen taideteokset toimisivat tämän teeman alla ja muodostaisivat moniulotteisesti kerroksellisen kokonaisuuden. Useat alueelle tulevista teoksista levittäytyvät laajalle alueelle, eikä niille välttämättä määritellä tarkkarajaista sijoittumispaikkaa. Alueelle tulee myös teoksia, jotka aktivoituvat eri tavalla eri aikoina: teoksia pimeälle tai valoisalle, teoksia kesälle tai talvelle, sateelle tai tuulelle.

Tuula Närhinen: Solarium

kiertokulun teeman lähestymissuuntia

1.ihmisen kiertokulut

- arkipäiväiset syklit
- koko elämän mittaiset syklit
- sosiaaliset ympyrät
- muuttoliike
- esimerkiksi yhteisöllisiä teoksia, joissa asukkaat itse voivat vaikuttaa ympäristöönsä

2.päivittäinen edestakainen liikenne

- ihmisten liike alueelle ja pois sieltä
- kevyt liikenne - autoliikenne
- liikkeeseen perustuvia teoksia

3. alueen kasvaminen ja muuttuminen rakentamisen myötä

- ympäristön muutos
- rakennustyömaat
- rakentamisen alle jäävät osat
- alueen muutosta dokumentoivia teoksia
- esimerkiksi rakennustyömaan ylijäämämateriaalista rakentuvat teokset

4.kierrättäminen

- käytetyn materiaalin käyttö taideteosten materiaalina
- materiaalin kiertokulkua käsitteleviä teoksia
- esimerkiksi kierrättäminen taiteen muotona

5.vuodenaikojen kiertokulku

- pimeys - valo; lämpö - kylmyys; äänekäs - hiljainen
- sääilmiöt
- esimerkiksi teoksia, jotka käyttävät sääilmiöitä hyväkseen (tuuli, sade, auringon valo) tai aktivoituvat eri tavalla eri vuodenaikoina.

6.kasvien kiertokulku

- aihetta voi lähestyä tieteellisesti, rakenteellisesti tai dekoratiivisesti
- kasvamisen ja muuttumisen esimerkkejä
- kasvit kotona - ulkona
- hyötykasvit
- teoksia, joissa kasveja käytetään värin tai kuvan lähteinä
- teoksia, jotka rakentuvat kasveista tai näyttävät kasveja

Denise Ziegler: Epigrammi

taiteen elementit

Elementit ovat avoimia, laajalle alueelle leviäviä, määrittelemättömiä alueeseen kokonaisuutena liittyviä taiteen paikkoja.

Julkisen tilan kuhunkin elementtiin tulee erillinen taiteilija, joka vastaa teoksista, jotka siihen liittyvät. Taiteilijat (7-8 kpl) toimivat ryhmänä vuorovaikutuksessa, jotta kokonaisuus säilyisi yhtenäisenä.

Taiteen elementeillä luodaan dramaturgia, jossa maamerkkimäinen sisääntulo-väylien taide kehystää asuinalueen pienempää, fragmentaarisempaa ja hiljaisempaa kokonaisuutta.

1. saapuminen Leinelään teoksena

-liikenneympyrät 2 kpl sekä Koivukylänväylän kallionleikkakset ja sillat
-rautatieaseman seutu

2. liikkuminen teoksena

-kevyenliikenteen reitit: rautatieasema- silta-Leinelän tori - väylät läpi Leinelän

3. luonnon muutos teoksena

-puistoalueet, Leineläntaipaleen aukio, Kukkukallion puisto

4. yhteisölliset kiertokulut

-asukkaille jaettava taide
-Leinelän tori

5. Leinelän rakentuminen teoksena

-alueen muutokseen reagoiva tai perustuva teos
-määrittelemätön paikka

6. asukkaille jaettava taide

7. kirja

-kokoaa alueen teokset ja prosessit yhteen

taiteen paikat

Paikat ovat määriteltyjä taiteen paikkoja, joihin edellämainitut elementit voivat sijoittua.

1. Leinelän tori

2. Rautatieaseman seutu

3. Näköalapaikka Leineläntien kallionleikkauksen päällä (kallion säilymismahdollisuuksien mukaan)

4. Leineläntaipaleen aukio

5. Taideportit (yhteistö korttelin sisäosien taiteilijoiden kanssa)

6. Yksittäiset taiteen paikat

Vesa-Pekka Rannikko: Valos

Kiertokulku-Leinelän taide

Leinelän alueelle sijoittuvat taideteokset muodostavat julkisesta tilasta yksityisiin tiloihin jatkuvan teemaattisesti yhtenäisen kokonaisuuden. Alueen taiteen teema on kiertokulku. Määriteltyihin taiteen paikkoihin asettuvien teosten lisäksi alueelle tulee fragmentaarisia elementtejä sisältäviä teoksia, jotka leviävät koko asuinalueelle. Taiteen suunnitelma jakaantuu elementteihin ja paikkoihin. Elementit ovat avoimia teeman kautta määriteltyjä taiteen alueita. Taiteen paikat ovat tarkkarajaisia mahdollisia taiteen sijoittumispaikkoja.

Taiteen elementit

- .Saapuminen Leinelään teoksena
- Liikenneympyrät 2 kpl sekä Koivukylänväylän kallionleikkakset ja sillat - rautiaseman seutu
- Liikkuminen teoksena
- Kevyenliikenteen reitit: rautatieasema- silta- Leinelän tori - väylät läpi Leinelän
- Luonnon muutos teoksena
- Puistoalueet, Leineläntaipaleen aukio, Kukkukallion puisto

Yhteisölliset kiertokulut
- asukkaille jaettava taide
- Leinelän tori

Leinelän rakentuminen teoksena
- alueen muutokseen reagoiva tai perustuva teos
- määrittelemätön paikka

Asukkaille jaettava taide

Kirja
- kokoaa alueen teokset ja prosessit yhteen

Taiteen paikat

1. Leinelän tori
2. Rautatieaseman seutu
3. Näköalapaikka Leineläntien kallionleikkauksen päällä (kallion säilymismahdollisuuksien mukaan)
4. Leineläntaipaleen aukio
5. Taideportit (yhteistö korttelin sisäosien taiteilijoiden kanssa)
6. Yksittäiset taiteen paikat

Esitetyt esimerkkikuvat visualisoivat ajattelua. Ne eivät ole valmiita teosehdotuksia.

1.Saapuminen Leinelään teoksena

Liikenneympyrät, Koivukylänväylän kallionleikkaukset ja sillat sekä rautatieaseman seutu

Tämä alue muodostaa sisääntulon Leinelän alueelle. Liikenneympyrät, kallionleikkaus sekä sillat suunnitellaan yhtenäiseksi näyttäväksi kokonaisuudeksi. Rautatieasemalle (tukimuuri ja laituritilat) sijoittuva taide toimii sisääntulona julkisen liikenteen osalta.

Liikenneympyrät Koivukylänväylällä ja Koivukylän Puistotiellä muodostavat teosparin joka johdattaa Leinelän alueelle ja sieltä pois. Liikenneympyröiden teokset ovat saman tyyppiset. Teokset ympyröissä kokoavat alueen taiteen teeman yhteen. Liikenneympyrässä olevan teoksen tulee olla suurikokoinen (5-7 m korkea), jotta se toimisi aluetta merkitsevänä elementtinä. Teos valaistaan pimeänä aikana. Kallionleikkaukseen tehdään valaisuun perustuva teos, joka tukee liikenneympyrän teoksen teemaa.

Sillat toimivat kehyksenä sisääntulolle. Siltoihin tehdään myös väriin ja valaisuun perustuva teos. Erityishuomio on sillan alapuolen valaisussa ja värityksessä. Siltojen yläpuolisia kevyen liikenteen väyliä tarkastellaan moniaistiseen kokemukseen perustuvan taideteoksen sijoittumispaikkana.

esimerkiksi

- liikkumiseen ja liikkeeseen perustuva teoskokonaisuus
- itse oman energiansa tuottava teoskokonaisuus (tuuli/aurinko)
- valon eri vuodenaikojen aikaiseen kiertokulkuun perustuvaa teoskokonaisuus

Rautatieaseman tukimuuriin ja laiturialueelle sijoittuva teos liittyy teemallisesti liikenneympyrän teoksiin. Teoksessa painotetaan odottamisen, lähetemisen ja saapumisen teemaa.

esimerkiksi

- tunto, tasapaino tai kuuloaistin alueeseen painottuvia teoksia
- tekstiin perustuvia teoksia

Timo Heino: Koiviniemen herra

1.Saapuminen Leinelään teoksena

Liikenneympyrät, Koivukylänväylän kallionleikkaukset ja sillat sekä rautatieaseman seutu

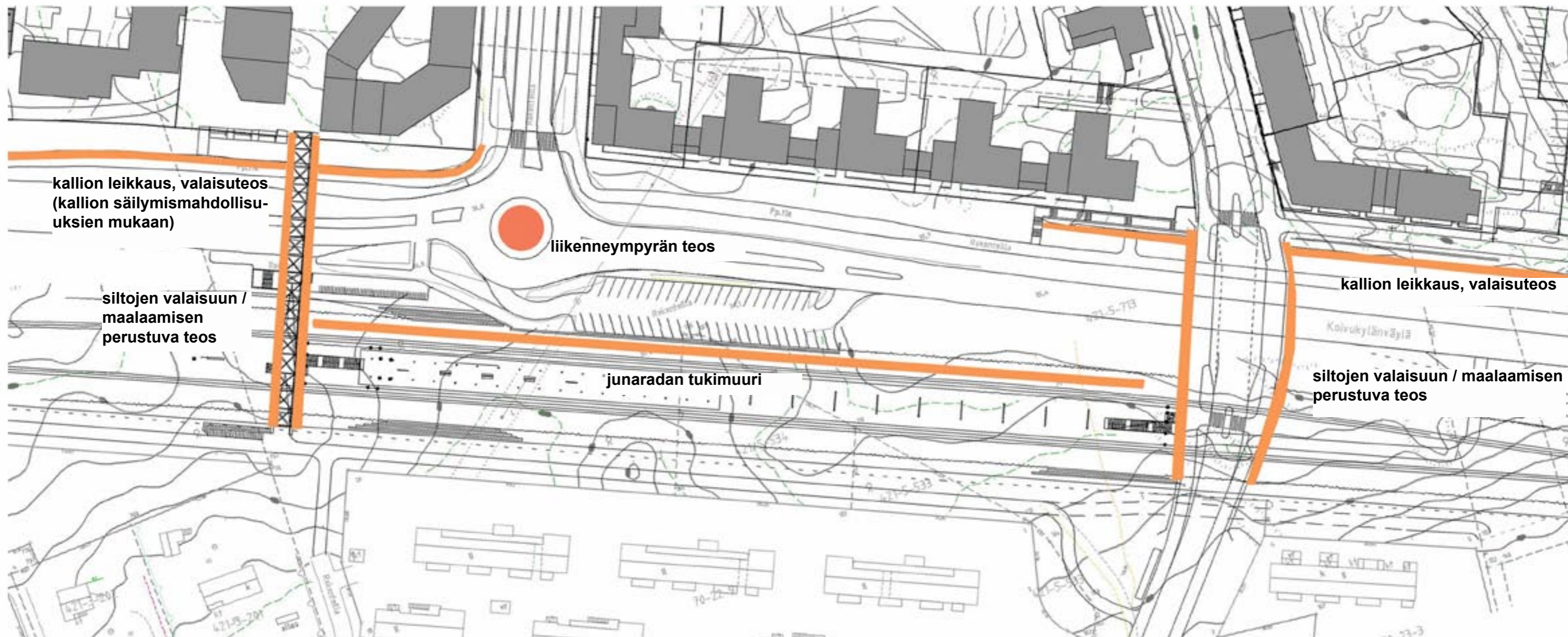
Tämä alue muodostaa portin Leinelän alueelle saapumiselle. Alueen keskiössä on liikenneympyrään sijoittuva maamerkkimäinen teos. Tälle teokselle tehdään rinnakkainen teos Koivukylän Puistotien liikenneympyrään.

Junaradan tukimuuri ja laituri alue on olennainen sisäänvalo Kehäradalta Leinelän alueelle. Tukimuurin teos toimii kuten liikenneympyrän teos saapumisen, poistumisen ja odottamisen merkinä.

Kallionleikkauksiin Koivukylänväylälle toteutetaan valaisuun perustuva teoskokonaisuus, joka yhtenäistää alueen muurimaista julkisivua pimenänä aikana. Sillat liikenneympyrän ympärillä kehystävät sisäänvaloa. Teokset silloissa voimistavat alueelle saapumisen ja alueen luonteen omaleimaisuutta.

Taide kehystää Leinelään saapumisen alueen ja tekee alueen tunnistettavaksi ja merkittäväksi asukkaille.

1: 1000

2. Liikkuminen teoksena

Rautatieasema- silta-Leinelän tori - väylät läpi Leinelän

Alueelle tehdään suunnitelma joka liittyy liikkumiseen rautatieaseman laituri-alueelta sillan kautta torille ja sieltä kevyenliikenteen väylille ympäri Leinelän alueen. Teos painottuu rautatieaseman seudulle ja leviää sieltä pienempinä elementteinä ympäri Leinelän alueen. Tarkoitus on, että tuolla reitillä liikkuvat tunnistaisivat tulevansa Leinelän asuinalueelle ja liikkuvansa sen reiteillä. Yksittäisten osien mittakaava on pieni. Ajatusta voi verrata kirjaan, jossa lyhyiden tekstien kautta tulee yksi moniulotteinen kokonaisuus. Teos aktivoituu eri tavoilla eri vuodenaikoina. Teos luo moniaistisen kokonaisuuden, jossa tarkastellaan kuulo, tunto ja näköaistin yhteistyötä. Alue on liikkumisen alue, jolloin teokset tällä alueella käyttävät liikettä ja muutosta hyväkseen.

Teoksen materiaalina voivat olla esimerkiksi kadunkalusteet, viitat, penkit tai katujen pinnoitteet.

esimerkiksi:

- valonheittimillä, joihin projisoidaan pieniä projisoiteja valittuihin paikkoihin
- kylttiteos
- lipuista tai viireistä koostuva teos
- tekstiteos

Hilda Kozari: ILMA/AIR

Otto Karvonen: Please act like nothing happened

3. Luonnon muutos teoksena

-Puistoalueet (reuna-alueiden metsäalueet, Kukkukallion puisto, Epinkoski, Leineläntaipaleen aukio)

Puistoalueiden teokset ovat yksi eri puolille leviävä pienistä osista koostuva fragmentaarinen kokonaisuus. Kukkukallion alueelle tulee teosta kokoava osuus. Teoksissa pyritään korostamaan havaintoa ympäristöstä ja luonnossa tapahtuvia kiertokulkuja. Leineläntaipaleen aukion alueella teos käyttää hyväkseen mahdollisia hulevesiä sekä aukion vesiaihetta. Aukion teoksen teema liittyy veden kiertokulkuun.

Esimerkiksi:

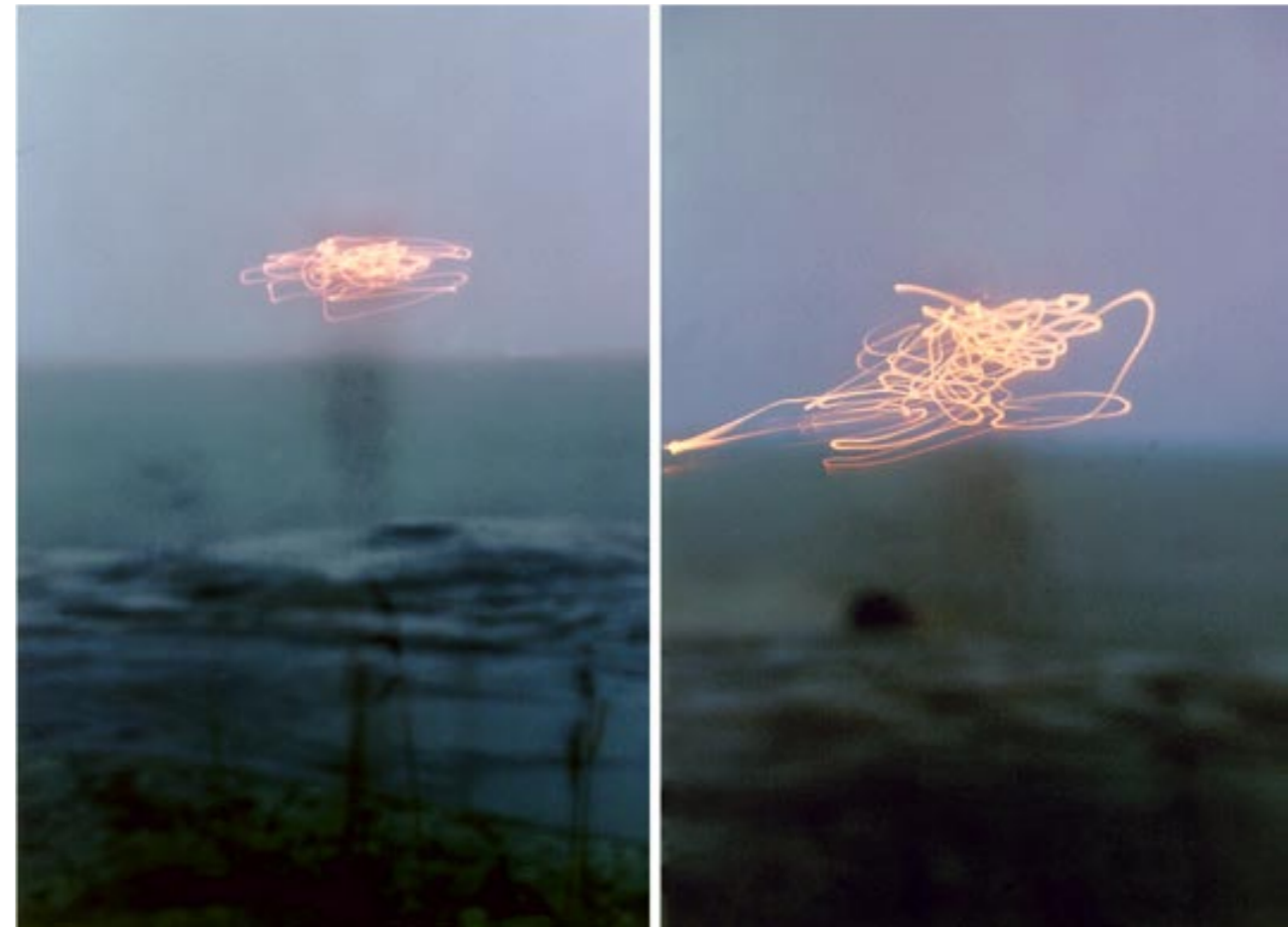
- vuodenaikojen vaihteluun perustuva teos
- alueen kasvilajien paikkoja näyttävä teos
- ympäristön katsomispaikkoja

4. Yhteisölliset kiertokulut

Alueelle tulee yhteisöllisyyteen perustuva teoskokonaisuus. Teos perustuu ihmisten väliseen toimintaan. Teos pyrkii aktivoimaan alueen asukkaita ja siten luomaan alueesta läheisempi sen asukkaille. Teos voi sijoittua useisiin kohteisiin alueella.

Esimerkiksi:

- asukkaille jaettava yhdessä tehty taide
- kokoontumispaikkoja, puhujanpaikkoja
- taidepuutarha

Tuula Närhinen: Tuulipiirturit

5. Leinelän rakentuminen teoksena

Leinelän alue rakentuu useassa eri osassa ja eri aikana. Tarkoituksena on, että rakentamisen mukana alueelle tulee taidetta jo rakentamisaikana. Tämä taiteen muoto on rakentamisprosessiin perustuva ja se on valmis eri tavalla eri vaiheessa rakentamista. Lopullisesti teos valmistuisi koko alueen oltua valmis. Teokselle ei määritellä tässä vaiheessa paikkaa.

Esimerkiksi

- rakentamisesta ylijääneestä materiaalista rakentuva teos
- alueen muutosta dokumentoiva teos

6. Asukkaille jaettava taide

Alueelle muuttaville jaetaan kotiin sijoitettava tai mukana kannettava taitelijan suunnittelema teollisesti valmistettava teos. Teos toimii tervetuliaislahjana sekä asukkaita yhdistävänä elementtinä.

esimerkiksi

- ovimatto
- avaimenperä
- kukkaruukku

7. Kirja

Taidekokonaisuudesta tehdään kirja joka toimii kuten opaskirja, visuaalisena luokitteluna alueelle. Kirjaa työstetään samaan aikaan alueen rakentumisen kanssa. Kirjaan sisällytetään Leinelän alueen muutos metsästä asuinalueeksi. Kirja myös kokoaa yhteen alueen taideteokset taustatietoineen. Valmistuttuaan kirja jaetaan alueen asukkaille. Kirja on fiktiivinen teos.

Anni Laakso: 24 h camping

taiteen paikat

Tässä tarkastellaan tarkemmin yksittäisiä paikkoja taiteen mahdollisina sijoituspaikkoina. Edellä mainitut taiteen elementit voivat sijoittua näihin paikkoihin.

1. Leinelän tori (Europan)

Tori on keskeinen alue mihin monet alueen reitit päätyvät. Tori on oleskelun, kohtaamisen alue. Torialueelle suunnitellaan teos, joka aktivoituu eri tavalla eri vuodenaikoina. Alueelle sopii myös yhteisöllisyyden perustuva teos.

2. Rautatieaseman seutu

Junaradan tukimuuri, laiturialue ja kevyenliikenteen silta

Paikka joka on ensimmäinen merkki Leinelään tulemisesta. Tämä teos vertautuu liikenneympyröiden teokseen. Laiturialue on odottamisen ja liikkumisen paikka. Teos sijoittuu pääasiassa laiturialueelle, mutta voi tarvittaessa levitä myös sillalle. Taiteen painotus tällä alueella on moniaistisessa kokemuksessa.

3. Näköalapaikka (kallion säilymismahdollisuuksien mukaan)

Leineläntien varrella, päiväkotia vastapäätä olevan kallion päällä on näköalapaikka. Paikka on keskeinen paikka, josta aukeaa näkymä useaan suuntaan. Paikkaan sijoittuisi hyvin esimerkiksi paviljonkimainen yhteisöllisyyden perustuva teos.

4. Leineläntaipaleen aukio

Leineläntaipaleen aukiolle tulee teos jonka teema on veden kierto. Teokseen tulee vesiaihe, joka käyttää alueen hulevesiä hyväkseen. Taiteen teema näkyy myös aukion suunnittelussa.

5. Taideportit (teokset toteuttaa korttelien sisäosien taiteilija)

Alueella useita merkittäviä taideportteja. Kuhunkin kortteliin tulee vähintään yksi pääsisäänkäynti, joka merkitään taideportiksi. Koko Leinelän alueen portit on tehty samalla tavalla (sama tekijä). Porttien tekemisessä on erityisen tärkeää yhteistyö julkisen tilan taiteilijoiden ja korttelin sisäosaa suunnittelevan taiteilijan välillä.

Otto Karvonen: Kaupunkitilan haltuunotto projekti

6.Yksittäiset taiteen paikat

Alueella on useita pienempiä taiteen pohjia, joihin teeman mukaiset fragmentaariset elementit voivat sijoittua.

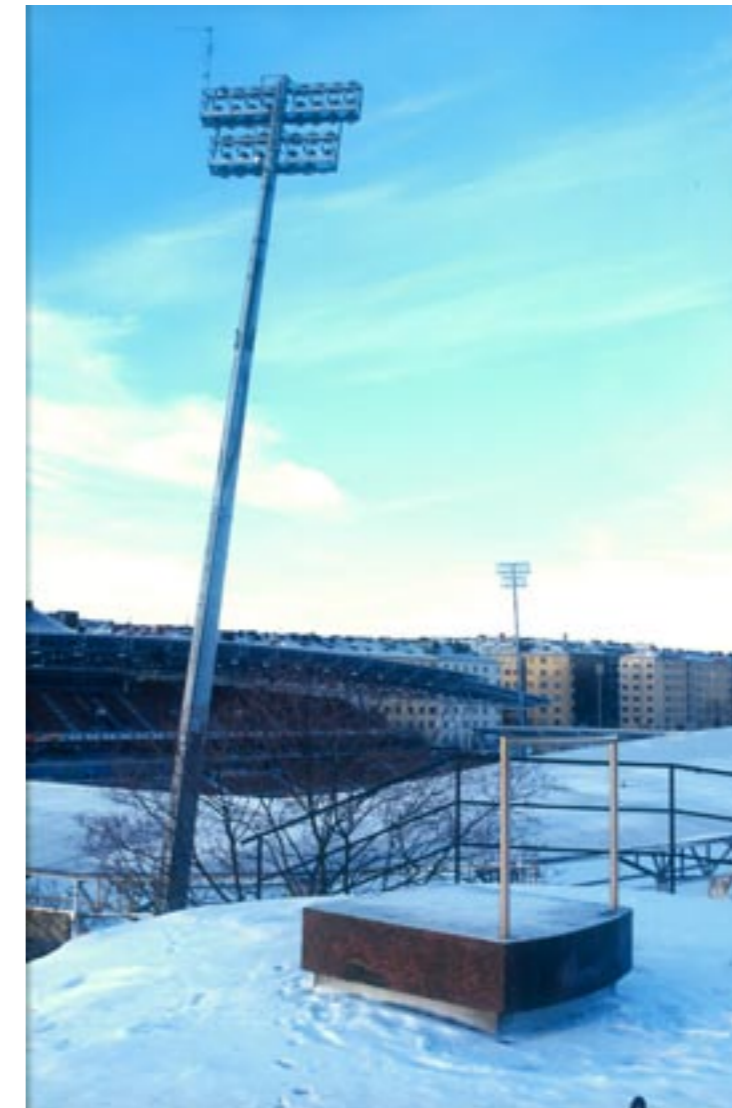
Parkkihallien ajoluiskojen ympäristöt, tukimuurit

Leinelänkaaren päiväkodin pihan kalliroleikkaus

Leinelän puistotien päiväkodin aita

Pienet kallionleikkaukset puistoalueella

Postilaatikot, osoitenumeroinnit, penkit, kyltit, puiden suojakaiteet, katujen pinnoitteet

Denise Ziegler: Konsertto laaksolle
(kapellimestarin koroke)

